

OBČASNÍK RUŽOMBERSKÝCH EVANJELIKOV DEDIČSTVO

číslo 3/2006

ROČNÍK 10

Z obsahu čísla:

- **Do 17. 12. 2006 si môžete objednať knihu o našom zbore, obálku ktorej máte pred sebou (viac na str. 20)**

- **Zborový zájazd – spája nás viera i ťažkosti**
- **Kázeň sestry seniorky pri 80. výročí posvätenia nášho kostola**
- **Z našej histórie: Ružomerská synoda**
- **Na slovíčko s Vierou Ludrovcovou**
- **Zborové podujatia počas Adventu a Vianoc**

SLOVO NA ÚVOD

BOH NÁM POSILŇUJE CHRBAŤ

Keď nám pribudne na chrbát krížik, je to dôvod k zastaveniu a pohliadnutiu sa. DEDIČSTVO č. 3/2006, ktorého úvodné riadky práve čítate, je v poradí 28. číslom od vzniku občasníka ružomerských evanjelikov. Uzatvára jeho jubilejný - 10. ročník.

Pribudol teda prvý „krížik“.

S vďakou voči Pánu Bohu sa ohliadame späť a ďakujeme Mu za Jeho pomoc a požehnanie pri príprave desiatich ročníkov zborového časopisu.

Tiež za službu, ktorú občasník počas uplynulej dekády konal v našom zbere i za jeho hranicami. Poďakovanie patrí tým, ktorí do DEDIČSTVA prispievali - textami, fotografiami, grafickou úpravou jeho vzhľadu, ale tiež všetkým, ktorí pomáhali vytlačky časopisu (spravidla ich je cez 800 ks) distribuovať do domácností čle-

nov nášho zboru. Išlo o prácu dobrovoľnú, nezištnú, o to cennejšiu. Sme vďační za pozitívne ohlasy čitateľov, slová povzbudenía i finančné dary na tlač občasníka, tiež za dobre mienenú kritiku a pripomienky. Tešíme sa, ak DEDIČSTVO čítavate radi.

Veď zámerom jeho vydávania je priniesť informácie o dianí v ružomerskom ev. a. v. cirkvnom zbere k čo najväčšiemu počtu jeho

členov. Priniesť do našich domácností dobré slovo - budujúce, vzdelávajúce a posilňujúce vieru, aby bol cirkevný zbor, do ktorého patríme, vskutku naším zborom, naším duchovným domovom. Hoci sa neraz náš život podobá putovaniu medzi premárnenými príležitosťami konať dobro, preukazovať lásku, dosvedčovať vieru v Pána Ježiša, je

naším určením nebyť listom vo vetre – unášaným kto vie kam, ale byť zeleným listom na strome. Strome, ktorý je síce ohýbaný vetrom, nečasom života, no napriek všetkým jeho náporom zostáva nezlomený a vyžaruje Božiu krásu. A to preto, že je pevne zakorenený vo viere

v Krista a najmä, že Boh posilňuje jeho chrbát.

„Pane, prosíme, naďalej posilňuj chrbát nás, svojich nehodných, no Tebou milovaných detí v budúcom čase i nečase.“

O to Hospodina prosí a to všetkým nám želá:

M. Šefranko, zborový farár

Zborový zájazd – spája nás viera i ťažkosti

Do autobusu a mikrobusu nastúpilo 55 (nielen) členov nášho cirkevného zboru. Smer západ nášho krásneho Slovenska. Bol 30. september 2006. Ráno nás sprevádzala hustá hmla, no verili sme, že deň bude krásny, slnečný a bohatý na zážitky. A Pán nám žičil. Prvou našou zastávkou bol Martin – Biblická škola, ktorá je prestavaná zo staršieho domu – zvonku ani nevyzerajúceho na takúto inštitúciu. No pobyt vo vnútri nás presvedčil, že je to dielo účelné a veľmi potrebné pre našu ev. a v. cirkev. Vychováva členov nášho vierovyznania dať svoje schopnosti do služby cirkvi. Biblická škola bola snom už zosnulého brata farára Jána Bohdana Hroboňa a stala sa skutočnosťou ešte za jeho života. Finančne veľkou pomocou prispeli Dáni, Nemci i evanjelici z USA. Obsah štúdia je zameraný na knihy Starej a Novej zmluvy, učenie našej cirkvi, jej históriu. Po absolvovaní dvoch rokov Biblickej školy môžu absolventi pokračovať v štúdiu, ktoré je zamerané pre pracovníkov diakonie a sociálnej práce. Ďalší študijný

smer pripravuje učiteľov ev. náboženstva plus hudobnej výchovy/matematiky... a to všetko za spolupráce Žilinskej univerzity. Postáli sme aj na Memorandovom námestí, pomenované je po Memorande slovenského národa – prijatom v Martine v r. 1861. Memorandum bolo protestom proti maďarizácii. Na dome Nižšieho slovenského evanjelického gymnázia (1867) sme si pozreli odhalenú bustu (2006) evanjelického a. v. biskupa a prvého podpredsedu Matice slovenskej, Dr. Karola Kuzmányho (1806-1866). Prešli sme aj časť Národného cintorína, kde sú uložené telesné pozostatky významných ľudí cirkevného i svetského života ako napr. Dr. K. Kuzmányho, Janka Jesenského, Škultétyho, Francisciho, ev. farára V. Roya, M. Benku – akademického maliara, Št. Marka Daxnera, manželov Meličkovcov, herca Daniela Michaeliho, Svetozára Hurbana Vajanského, jeho matky A. Jurkovičovej – divadelníčky a manželky Jozefa Miloslava Hurbana, Milana Hodžu – čl. politika, Jozefa Letricha – predseda SNR, Janky

Guzovej – speváčky ľudových piesní, Maše Haľamovej – spisovateľky. Piesňou „Smieť žiť pre Krista“, zapievanou pri hrobe Jána Bohdana Hroboňa, sme vzdali úctu – v januári 2006 zosnulému – martinskému ev. farárovi.

Navštívili sme ev. a. v. kostol v Kremnici (od jeho posvätenia uplynulo práve 180 rokov). Zbor má 360 duší. Pred vojnou sa služby Božie nekonali v slovenčine, iba v nemeckom jazyku. V tomto meste sa už v 8. – 9. storočí ťažilo zlato a striebro a málo kto vie, že mincovňa v Kremnici je najstarší založený podnik na Slovensku. Obdivuhodný je aj morový stĺp – venovaný 3.000 ľuďom, ktorí podľahli moru.

Zastavili sme sa aj v Krupine, kde nás privítala a s históriou i terajším stavom zboru oboznámila jeho kapláňka Katarína Kmecová. Tešili sme sa na Hontianske Moravce – kde

sme sa zväti s Aničkou Kuskovou, ktorá je v domove dôchodcov, ktorý spravuje Evanjelická diakonia i za pomoci obce. Boli sme aj v kostole, pochádza z r. 1883, pričom prvý evanjelický kostol tu bol už v roku 1332 a prvý evanjelický sobáš sa datuje roku 1548.

Ďalej nás privítali v kostole v Dudinciach (základný kameň kostola posvätený v roku 1992, v roku 1996 bol kostol daný do užívania). Zapievali sme v ňom pieseň „Chvála Tebe Bože náš“. Dostalo sa nám aj malého občerstvenia.

Kostol v Sliači - kúpeľoch nás privítal novotou. Základný kameň bol položený roku 1992. V roku 1996 na Pamiatku reformácie bol kostol posvätený. Sliač je fíliou Hronseku. V roku 1710 v dobe protireformácie bol vyhnaný evanjelický farár. Projekt kostola kopíruje evanjelický kostol vo Svite. Oltárny obraz je

Národný cintorín v Martine - hrobka K. Kuzmányho a rod. Jesenskocov

najväčší v Európe – jeho autorkou je Janka Krivošová a zobrazuje narodenie Ježiša Krista v Betleheme, krst Ježiša v Jordáne, Večeru Pánovu – stôl pozývajúci ku Kristovmu pokrmu, ukrižovanie a vzkriesenie Pána Ježiša. Zaujímavá je i krstiteľnica – na jej dne je znázornené dno Jordánu a v ňom šľapaje nôh Ježiša Krista.

Program nášho poznávacieho zázajdu bol nabitý, náročný i kondične, ale bohatý na zážitky. Pri počúvaní všetkých historických i terajších udalostí v našich evanjelických chrámoch môžeme povedať, že nás nespája len jedno vierovyznanie, ale aj problémy a ťažkosti. Skoro všade mali alebo majú predstavitelia jed-

V evanjelickom kostole v Martine

notlivých zborov i bratia farári ťažké hlavy kvôli financovaniu kostolov a ďalších objektov toho - ktorého zboru. Tieto sa však viac či menej darí riešiť vďaka obetavým ľuďom, organizáciám či pomoci zo zahraničia. Opakom toho je boj o duchovný život v zboroch - a to trápi našich duchovných pastierov, funkcionárov zborov či cirkvi ako celku. Treba sa nad touto situáciou zamyslieť a konať. Účinnou pomocou môžu byť naše prosby, modlitby, osobný príklad nášho života i pozývanie ľudí, ktorí pochybujú, váhajú a neveria Kristovmu vykupiteľskému dielu. Vďaka Pánovi za zážitky, poznatky a vydatý deň.

Zuzana Sedliaková

PAVEL HÁJEK: BÁL SOM SA

*Bál som sa, že ma nepočuješ
a zatiaľ ja sám som Ťa prestal
počúvať*

*Bál som sa, že mi nerozumieš
a pritom som Ti nechcel rozumieť*

*Bál som sa, že volám do prázdna
a zatiaľ dunelo prázdno v mojom
srdci*

*Bál som sa, že si ma opustil
ale to všetko spôsobila moja nevera*

*Bál som sa, že si mŕtvy
ale neuvedomil som si
že som už dávno zabudol žiť*

*Pane,
môj strach je preč
prosím, pomôž
nech sa nevracia*

(Prevzaté z časopisu Brána 2-2006)

AKTUÁLNE

NAJDÔLEŽITEJŠÍ JE JEŽIŠ KRISTUS

(Dokument – kázeň sestry seniorky Liptovsko oravského seniorátu ECAV pri 80. výročí posvätenia nášho ev. a. v. kostola, prednesená v Ružomberku: 8.10.2006)

„Poznáte, že ja som uprostred Izraela, že ja som Hospodin, váš Boh a niet iného a môj ľud nebude navždy zahanbený.“ *Joel 2,27*

Kázňový text: Matúš 18,20: „Kde sa dvaja alebo traja zhromaždili v mojom mene, tam som medzi nimi.“

Slávnostné kresťanské zhromaždenie,
milí bratia a sestry v Pánovi Ježišovi Kristovi!

Zaujímavá história sa dnes opätovne otvára v srdciach i myšliach predovšetkým vás, domácich ružomerského cirkevného zboru, keď si pripomínate 80. výročie posvätenia chrámu Božieho. História, ktorá dnes v pohľade na tento pekný stánok Boží, zdá sa byť slávnou a veľkolepou. História, ktorá dýcha z múrov a obrazov, ktorú počuť spievať v piesni zvučných zvonov, no predovšetkým história, ktorá je pretavená cez vieru našich predkov do vašich životov, do vašich sŕdc. História, ktorá nám pripomína svedectvo ich viery, ktorá nás s nimi spája jedným putom s Pánom a naším Vykupiteľom Pánom Ježišom Kristom.

Pri dnešnom jubileu dáva nám nahliadnuť do poznania, čo pre vašich predkov znamenal chrám Boží. Koľko príprav, námahy a problémov boli ochotní prekonať, koľko prekážok zdolať. Veď od roku 1910 a možno i čosi skôr, keď sa rozhodli postaviť nový chrám Boží až do jeho posvätenia, museli dokázať silu svojho odhodlania. Nedali sa odradiť, a to napriek tomu, že neoplývali množstvom

finančných prostriedkov. Naopak, mali ich nedostatok. Napriek tomu, že im „v r. 1913 Andrej Hlinka ako člen mestského zastupiteľstva prekazil darovanie pozemku na výstavbu evanjelického kostola s odôvodnením, že mesto je patrónom katolíckej farnosti a ako takému mu v prvom rade prislúcha starať sa o výstavbu nového kostola pre katolíckych veriacich.“ Napriek tomu, že im napokon v roku 1915 namiesto žiadaných 6000 darovalo mesto len 2000 m², s tým, že nesmú postaviť ani faru ani školu. A hoci chceli mať chrám k výročiu Reformácie, prišla vojna a zastavila ich plány. Po nej, v roku 1919, museli usporiadať dedičské záležitosti ohľadne pozostalosti Gustáva Kleina, ktorý odkázal svoj majetok zboru na stavbu chrámu. My dnes môžeme, ba musíme konštatovať, že to bola neochvejná viera, ktorá bola presvedčená o dôležitosti stánku Božieho. Miesta dôstojného stretávania sa Božích detí, Božieho ľudu. Viera, ktorá dávala silu nevzdať sa a ísť za šľachetným cieľom.

Vieme si predstaviť ich radosť, keď

sa 10. 10. 1926 tieto, vtedy nové priestory zaplnili nespočetným zástupom veriacich? Myslím, že môžeme len tušiť, čo vo svojich srdciach prežívali. A bolo ich toľko, že muselo byť dvoje služieb Božích. Tu dnu, kde slovo Božie zvestovali biskup Dr. Jur. Janoška, Oto Škrovina, Ľudovít Šenšel a Vladimír Pavel Čobrda vyznával, že „chrám náš je dielom prepodivnej pomoci Božej a nevsednej obetavosti evanjelictva. Chrám náš, dokiaľ zostane z neho kameň na kameni, bude hlásať veľkú milosť Božiu a pritom solidaritu evanjelictva cezpoľného i domáceho, blízkeho i ďalekého.“ Druhé služby Božie sa konali von, kde kázal v anglickom jazyku indický evanjelický misionár John Nelson Christananda. Slovo Božie mocne pôsobilo na veriacich, takže aj dážď, ktorý ich skrúpal, vnímali ako Božie požehnanie ich viery a lásky.

Nedokážeme krátkou slovnou spomienkou vystihnúť, čo prežíval v ten deň nielen Ružomberok, ale celý evanjelický Liptov, čo všetko sa ukrývalo za slovom viera vedúca k stavbe tohto chrámu. Jedno však nielen tušíme, ale vieme hádam aj my tak dobre ako naši predkovia: že podstatou i obsahom tej viery je Ten, kvôli ktorému tento chrám stojí. Ten, kvôli ktorému sme sa tu zišli. On je to, ktorý i dnes v tejto slávnostnej chvíli chce byť a je uprostred svojho ľudu. On je Ten, ktorému chceme a máme aj my spievať na slávu.

On, ktorý zaslúbil, „kde sa dvaja alebo traja zhromaždili v mojom mene, tam som medzi nimi.“ Je to veľké zaslúbenie, ktorého dosah a význam v celej plnosti si ani nevieme dostatočne uvedomiť a neberieme ho dosť vážne. Veď čo znamená Jeho prítomnosť? To môžeme poznávať,

keď si uvedomíme, čo znamenala na veľkonočnú nedeľu, keď vstúpil medzi svojich učeníkov so slovami Pokoj vám! Medzi tých učeníkov, ktorým sa aj my tak veľmi podobáme. Plní nepokoja a strachu z budúcnosti. Plní pochybností, že Ho niet, že sme sami, odkázaní na seba. Sami so svojimi slabosťami a biedami. a čo znamenala Jeho prítomnosť, keď sa lodička ocitla za nočnej búrky na otvorenom mori? Prežili by učeníci, keby Pán Ježiš nepohrozil vetrom a moru? Prítomnosť Pána Ježiša prináša požehnanie. Kde je On, tam nič nechýba. Spomeňme si, ako sa rovno opýtal učeníkov: „Keď som vás poslal bez mešca, bez kapsy a bez obuvi, či ste mali v niečom nedostatok? Oni odpovedali: V ničom!“ (L 22,35) A či odišli zástupy hladné, keď sa zišli, aby Ho počúvali? Predivne nasýtil chlebom a rybami štyritisíc ľudí. Prítomnosť Pána Ježiša, to je aj odpustenie. Peter by vedel rozprávať, čo pre neho znamenala prítomnosť Ježiša na brehu Tiberiadskeho mora. Keď Mu mohol povedať, že Ho miluje a počuť, že Pán Ježiš s ním počíta; neodpísal ho, hoci Ho trikrát zaprel. Odpustil Mu. **Nevedeli by sme aj my, hriešnici, povedať, akú silu a moc má Jeho odpustenie?** A keby mŕtvi mohli prehovoriť, či by nevyznali to, čo E. B. Lukáč básnicky vyjadril slovami: Keby nebolo **kríža**, ktorý kŕčovitá ruka trína, a keby nebolo na ňom Spasiteľa skrvaveného a keby nebolo pohľadu Jeho, kto by Ťa bránil útokom beznádeje?

Trúfneme si povedať, či je niečo viac, ako prítomnosť Pána Ježiša? To ona zapaluje srdce vierou, nádejou, láskou, to ona vedie k horiacim srdciam Emauzských učeníkov!

V Jeho prítomnosti je plnosť

požehnaní, v Ňom je náš život!
Život v opravdivej zmysluplnosti.

Milí bratia a sestry, **význam** chrámu Božieho je ukrytý v **Kristovej prítomnosti**.

Pán Ježiš však hovorí, že je tam, kde sa ľudia zhromaždia v Jeho mene. Uvedomujeme si to, že Pán Ježiš nám tu hovorí, že potrebujeme jedni druhých navzájom? On nechce nejakú individualistickú vieru, ako sa niektorí domnievajú, či dokonca tak ospravedlňujú svoje oddeľovanie od spoločenstva! Viera nemôže existovať bez účasti v spoločenstve veriacich. Človek, ktorý nechce byť časťou tela, chce sám byť hlavou a prestane Krista ako Hlavu akceptovať. J. A. Komenský povedal: „Ľudská pýcha, ktorá ostáva neohrozená zásahom zboru, znásilňuje hrubo alebo jemne Božiu pravdu a pretvára ju na svoj obraz.“ Človek bez spoločenstva veriacich sa ochudobňuje a napokon oklamáva. Zhromaždenie veriacich v mene Pána Ježiša Krista je slávnostným zjednotením Hlavy cirkvi s veriacimi a medzi nimi navzájom. Viera ostatných podporuje tvoju vieru. Drží ju a nesie. Keď človek ostane doma, vidí len seba, svoje problémy, je bez povzbudení, lebo viera bratov a sestier je povzbudením, obracia pohľad človeka ku Kristovi, ktorý má všetku moc na nebi a na zemi, ktorý tak miluje, ako nás nikto nemôže milovať. Kristus je medzi bratmi a sestrami. Uprostred svojho ľudu. My potrebujeme spoločenstvo bratov a sestier. Pán Ježiš to vedel. Ja potrebujem ich a oni potrebujú mňa. Nesieme zodpovednosť nielen za svoju vieru, ale aj za vieru bratov a sestier.

Do tohto spoločenstva patria aj tí, ktorí pre chorobu, pre slabosť staroby, alebo pre službu takýmto nemôžu

mať na ňom priamu účasť. Aj oni sú však s týmto spoločenstvom spojení, keď na svojich lôžkach spievajú nábožné piesne, modlia sa a čítajú slovo Božie. V jednom duchu sú spojení s bratmi a sestrami, lebo v chráme sa aj za nich modlia. Preto sú požehnaní v jednom spoločenstve aj oni Kristovou prítomnosťou.

Význam chrámu Božieho je v tom, že sa tu tvorí **spoločenstvo bratov a sestier s Ježišom Kristom**. A preto nás napomína slovo Božie: „Neopúšťajte svoje zhromaždenia, ako niektorí majú vo zvyku, ale napomínajte sa!“ (Žid 10,25a) Toto zvláštne a vzácne spoločenstvo nevzniká však samo od seba, len preto, že sa tu ľudia stretnú. Ľudia vytvárajú rôzne spoločenstvá a spájať ich naozaj môže všetličo. Aj v cirkvi sa dokonca môžeme stretnúť s pokusmi dávať a ponúkať ľuďom to, čo nájdu vo svete. Na internete nájdete aj obrázky, kde farár prisluguje Večeru Pánovu s klaunovským nosom. Snahy nebyť vážnymi a zamieňať dôstojnosť za bezprostrednosť, všetko to v snahe získavať ľudí ponúkaním toho, po čom oni bažia. Je treba mať na pamäti, že toto vzácne spoločenstvo vzniká a je tvorené jedine slovom Božím. Vtedy, keď sa zvestuje zákon Boží a predovšetkým čisté evanjelium v sviatostiach a kázanom slove. **Slovo** o kríži, ktoré je bláznovstvom tým, čo hynú. Slovo o Bohu a Ježišovi Kristovi, tom ukrižovanom a vzkriesenom. Vzniká tam, kde ľudia vyzývajú Ježišovo meno. Kde sa ono s úctou vyslovuje v **modlitbe**. „Lebo nebolo dané pre ľudí iné meno pod nebom, v ktorom by sme mali dôjsť spasenia.“ (Sk 4,12b)

Význam chrámu Božieho je v tom, že je **domom modlitby**. Nerobme

z neho nič iné. Nerobme z neho pe-
leš lotrov! Ale prosme, modlime sa za
kazateľov Slova Božieho, aby ho zves-
tovali horlivo a čisto. A aby sme všetci
toto slovo aj žili, konali. Kristovu prítomnosť si v srdciach odnášali domov,
aby ju bolo vidieť na nás počas celého
týždňa. Tak ako ju ľudia poznávali na
Ježišových učeníkoch, na apoštoloch,
na všetkých verných, ktorí sa stretáva-
li po vzniku cirkvi.

Ľudia o nich vyzná-
vali, že boli jedno
srdce a jedna duša.
Bolo to na nich vi-
dieť. Na ich láske,
na ich vernosti, na
ich obetavosti, na
ich skutkoch aj na
ich martýrstve, kto-
ré boli ochotní pre
Ježiša prinášať. Tak
ako ju my môžeme
vidieť zbudovanú
i v tomto chráme.

Význam chrámu
je i v tom, že **po-
žehnanie**, ktoré
v ňom prijímame
v nedeľu, prináša-
me v skutkoch lásky ďalším počas ce-
lého týždňa. V službe, ochote, odpúš-
taní, obetavosti, ale aj vyznávani, aby
pribudlo zachránených.

Slávnostné kresťanské zhromažde-
nie, je nesmierne dôležité, aby sme
si dnes znovu uvedomili, že Kristovo
slovo je pravda. On je tu. On je v tom-
to chráme. To On sám vás tu, milí do-
máci, volá a pozýva. On chce byť s va-
mi, s každým z vás. Nad Neho niet. Nič
nie je dôležitejšie ako On. Nikto nie je
prvší než On. Preto zahodme všetky
prekážky a poďme k Nemu. Nie kvôli
farárovi, nie zo zvyku, ale kvôli Nemu,

aby sme Ho oslavovali, aby sme Mu
povedali všetko, aby sme sa od Neho
učili a dali sa Mu očistiť a posvätiť.
A nepovedzme nikdy, že je niečo dôle-
žitejšie ako On. Nepohrdnime ani spo-
ločenstvom hriešnikov. Veď nemusel
by zomrieť na kríži, keby sme boli do-
konali a bezhriešni. Ale naopak, poď-
me v Jeho mene. Kvôli tomu zbudova-
vali predkovia tento chrám. Aby boli

s Ním a odovzdali
ho ako dedičstvo,
aby ste aj vy, ich
deti a vnúčatá
doň prichádzali,
ale aj vo viere, že
mnohí ďalší tu náj-
du spoločenstvo
s Pánom Ježišom
Kristom. To už nie
je história. To je
výzva súčasnosti
i pre budúcnosť.
Možno v nej nie-
koho mylí, že ver-
ných je len hŕstka,
dvaja alebo traja,
hoci v nedávnej
minulosti ich boli
tisíce. Postavenie

Božieho ľudu sa nikdy nemení. Vždy
je to len hŕstka proti väčšine. Jeho sila
je však vždy v prítomnosti Kristovej.
Nech je teda v tomto chráme vždy prítomný náš Pán Ježiš Kristus. A spolu
s Ním zástup verných, ku ktorým sa
vierou bude pripájať neviditeľné spo-
ločenstvo ďalších doma, v nemocnici
a všetci spolu budú spievať pieseň
na Jeho slávu – nielen v chráme, ale
slovom i skutkom života, a potom i vo
večnej sláve aj s tými, ktorí vierou bu-
dovovali tento chrám. Boh vás žehnaj!
Amen.

*Katarína Hudáková,
seniorka LOS ECAV*

VIEM, KOMU SOM UVERIL

Pred stáročiami apoštol Pavel vyznal: „Viem, komu som uveril“ (2 Tim 1,12). Myslel tým Pána Ježiša Krista. I dnes sa hlási nemalý počet ľudí k viere v Krista, no mnohí si pod ňou predstavujú všeličo. Viera má byť zaiste naša – v tom zmysle, že sa nás osobne – bytostne dotýka, máme na nej osobnú účasť; nemá byť však naša, čo sa týka jej obsahu – my tento obsah netvoríme. Teda nie: verím podľa seba; ale: verím podľa Biblie - Písma Svätého. Tomu učíme na hodinách náboženstva i konfirmačnej prípravy naše deti, mládež i dospelých. Napriek tomu, že od novembra 1989 uplynulo už viac ako 17 rokov, dosiaľ je i v našom zbore veľa ľudí, ktorí neprešli žiadnym systematickým vyučovaním v otázkach kresťanskej viery. Najmä, no nielen im, prinášame preto na pokračovanie základné otázky z konfirmačnej látky. Ide o veci, ktoré by mali evanjelikovi/evanjeličke pomôcť veriť a rozumieť, pomôcť s Pavlom radostne vyznávať: „Viem, komu som uveril“.

OTÁZKY Z KONFIRMAČNEJ LÁTKY (pokračovanie)

XI.) CIRKEVNÝ ROK; SVIATKY

- 206. Čo to je cirkevný rok a ako sa delí?
- 207. Aké obdobia sú v slávnostnej polovici cirkevného roku?
- 208. Ktoré sú vôbec najväčšie evanjelické sviatky?
- 209. Čo je dobre vedieť o vianočnom kruhu?
- 210. Čo je dobre vedieť o veľkonočnom kruhu?
- 211. Čo je dobre vedieť o svätodušnom kruhu?
- 212. Čo je dobre vedieť o bezslávnostnej polovici cirkevného roku?
- 213. Čo je to kázeň?
- 214. Aký je rozdiel medzi našou prítomnosťou a účasťou na službách Božích?

XII.) KONFIRMÁCIA

- 215. Čo je to konfirmácia?
- 216. Čo znamená žiť verne Pánu Bohu?
- 217. Čo znamená zostať verným Evanjelickej cirkvi a. v.?
- 218. K čomu nás konfirmácia oprávňuje?
- 219. Aký má byť život kresťana po konfirmácii?

XIII.) SOM KREŠŤAN - EVANJELIK - AUGSBURSKÉHO VYZNANIA

- 220. Akého sme vierovyznania?
- 221. Čo znamená, že sme kresťania?
- 222. Čo znamená že sme evanjelici?
- 223. Čo znamená že sme augsburského vyznania?
- 224. Ako sa volá (naša) cirkev, v ktorej sme boli pokrstení/konfirmovaní?
- 225. Aké má naša cirkev zriadenie?
- 226. Kto riadi život cirkevného zboru?
- 227. Čo je najvyšším orgánom v cirkevnom zbore?
- 228. Ako sa volá najvyšší zákonodarný a vieroučný orgán ECAV?

ODPOVEDE NA OTÁZKY Z KONFIRMAČNEJ LÁTKY (pokračovanie)

XI.) CIRKEVNÝ ROK; SVIATKY

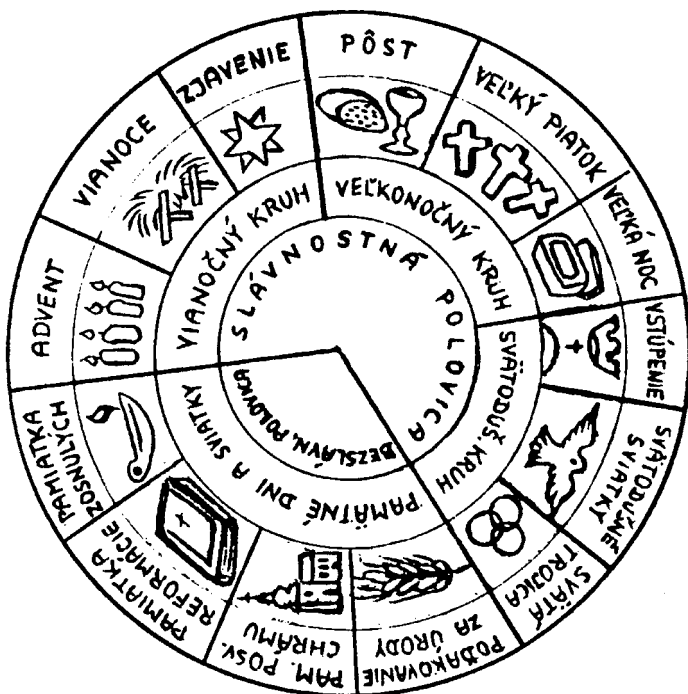

- 206.** *Cirkevný rok tvoria všetky nedele a sviatky a delí sa na slávnostnú a bezslávnostnú polovicu. Slávnostná nám hovorí, čo Pán Boh pre nás urobil, bezslávnostná – ako my máme odpovedať na Jeho lásku.*
- 207.** *Sú to tri slávnostné kruhy: vianočný, veľkonočný a svätodušný.*
- 208.** *Nedeľa – deň Pánovho vzkriesenia. Veľký piatok – deň Ježišovej smrti a Veľká noc – pamiatka Pánovho vzkriesenia.*
- 209.** *Začína adventom - toto slovo znamená príchod Krista. Myslíme na dvojaký Kristov príchod: I. Keď sa narodil ako bezmocné dieťa. II. Keď v moci a sláve príde súdiť svet. Sú 4 adventné nedele, Štedrý večer, dva vianočné sviatky: 1-ý: pamiatka narodenia Pána Ježiša, 2-hý: pamiatka prvého kresťanského mučenika Štefana. Potom nasledujú Starý a Nový rok, Zjavenie Krista Pána mudrcom, nedele po Zjavení /2-6/, nedele: Deviatnik, Po Deviatniku a Predpôstna.*
- 210.** *Začína pôstnou dobou, v nej je 6 nediel. 5-ta sa volá Smrtná /pripomína, ako najvyššia židovská rada rozhodla o Ježišovej smrti/, 6-ta: Kvetná /pripomína Ježišov slávnostný vjazd do Jeruzalema, keď ho zástupy vítali kvetmi/. Po nich nasleduje Tichý týždeň so sviatkami: Zelený štvrtok /pamiatka ustanovenia Večere Pánovej/, Veľký piatok /ukrižovanie Ježiša/, Biela sobota /Pánovo telo odpočívalo v hrobe zavinuté v bielom plátne; v prvotnej cirkvi boli spravidla pokrstení noví členovia v noci zo soboty na veľkonočnú nedeľu. Keďže boli odetí v bielom - zrejme aj z toho: Biela sobota/, Veľkonočná nedeľa /Ježišovo vzkriesenie/, Veľkonočný pondelok, 5 nediel po Veľkej noci.*
- 211.** *Začína sviatkom Vstúpenia Krista Pána, ktorý je 40 dní po vzkriesení. Desiat dní po ňom, čiže 50 dní po Veľkej noci je 1.sviatok svätodušný /pamiatka vzniku kresťanskej cirkvi/, nasleduje 2. sviatok svätodušný a sviatok Svätej Trojice.*
- 212.** *Má 22-27 nediel a sú v nej sviatky: Petra a Pavla (29.6.), Cyrila a Metoda (5.7.), Upálenie Majstra Jána Husa (6.7.), Nedeľa pokánia - zničenie Jeruzalema (10. nedeľa po Trojici), Poďakovanie za úrody zeme, (1. nedeľa v októbri), Pamiatka posvätenia kostola (10.10. /1926/), Pamiatka reformácie (31.10.), Pamiatka zosnulých (2.11.).*
- 213.** *Zvesť Božieho slova na základe Pisma Svätého do našej situácie. Zvesť Božieho slova je hlavná časť evanjelických služieb Božích.*
- 214.** *Prítomnosť = pasívne „odsedenie“ si - zo zvyku, či nesústredenosti; účasť = živé - aktívne podieľanie sa na službách Božích, keď sa sústredím a vnútorne prežívam modlitby, piesne, čítanie biblických textov i kázeň.*

XII.) KONFIRMÁCIA

- 215.** *Potvrdenie krstných sľubov - radostné osobné priznanie sa k tomu, čo za mňa rodičia a krstní rodičia vyznávali pri krste. Pri konfirmácii osobne vyznávame vieru v Pána Boha a sľubujeme vernosť Jemu i spoločenstvu cirkvi, do ktorého chceme patriť.*

216. To, že sa chcem riadiť v živote Božím slovom a nechcem Pána Boha svojimi myšlienkami, slovami ani skutkami zarmucovať, ale milovať Ho a poslušne Mu dôverovať.
217. Žiť aktívne svoju vieru – tým, že sa budem starať o jej rast: modlitbami, čítaním Biblie a ev. tlače a duchovnej literatúry, svojou pravidelnou účasťou na službách Božích, cirkevných aktivitách, brigádach, finančných zbierkach, službou blížnym, pekným - usporiadaným životom v rodine, čestnosťou v povolani i osobnom živote. K vernosti Ev. cirkvi patrí aj: uzavretie manželstva v ev. kostole; vychovávanie svojich detí v duchu evanjelia - aby v našej cirkvi mohli spoznať Pána Boha; usilovanie sa o to, aby Ev. cirkev bola cirkvou živou.

218. Konfirmáciou sa stávame dospelými členmi cirkvi. Môžeme sa pravidelne zúčastňovať na Večeri Pánovej, byť krstným rodičom, alebo po dovršení 18. roku života svedkom pri sobáši. Od 18. roku života mám v cirkvi volebné právo. Volený do funkcií môžem byť po dovršení 21. roku života.
219. Konfirmáciou preberám zodpovednosť za svoju vieru. Aby nevychladla, potrebuje spoločenstvo. K nemu som pozvaný na stretnutiach dorastu, mládeže, na službách Božích v kostole. Mám sa snažiť žiť tak, aby celý môj život bol pre iných pozvaním ich ku Kristovi.

XIII.) SOM KREŠŤAN - EVANJELIK - AUGSBURSKÉHO VYZNANIA

- 220.** *Sme kresťania, evanjelici podľa Augsburgského vyznania.*
- 221.** *Kresťan znamená patriaci Kristovi – Kristov. Teda ten, kto dovolí, aby v ňom a skrze neho Pán Boh niečo urobil.*
- 222.** *Slovo evanjelik znamená, že základom našej viery je Evanjelium Ježiša Krista, ktorému chceme veriť a podľa ktorého chceme žiť. Evanjelium je dobrá správa o tom, že Pán Ježiš pre nás z lásky obetoval svoj život, aby sme ako hriešnici nezahynuli, ale mali život večný.*
- 223.** *Augsburskými sa voláme, lebo za smerodajné vysvetľovanie Písma Svätého považujeme vyznanie, ktoré bolo prečítané v nemeckom meste Augsburg r. 1530 pred cisárom Karolom V-tým.*
- 224.** *Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku. Ludovo: evanjelická alebo luteránska cirkev. Skrátený názov znie: ECAV na Slovensku.*
- 225.** *Delí sa na dva dištrikty: východný so sídlom v Prešove a západný so sídlom vo Zvolene. Dištrikty sa delia na senioráty /14/ a tie sú rozčlenené na cirkevné zbory. Náš ružomerský cirkevný zbor patrí do Liptovsko - oravského seniorátu a ten spadá do Východného dištriktu. Na čele /Východného/ dištriktu stoja: biskup – t. č. je miesto uprázdnené – **voľba bude 14.1. 2007** a dištriktuálny dozorca Ján Brozman; náš Liptovsko - oravský seniorát spravuje seniorka Katarína Hudáková z Liptovského Ondreja a seniorálny dozorca Ondrej Mrltan z Hýb. Celú cirkev zastupujú generálny biskup Miloš Klátik a generálny dozorca Pavol Delinga.*
- 226.** *Cirkevný zbor riadi presbyterstvo, v čele ktorého je zborové predsedníctvo; tvoria ho zborový farár a zborový dozorca. Zborovým farárom nášho zboru je Martin Šefranko, zborovým dozorcom Ladislav Zvara.*
- 227.** *Zborový konvent - vopred zvolané zhromaždenie, na ktorom sa môžu zúčastniť všetci členovia cirkevného zboru.*
- 228.** *Synoda; jednotlivé senioráty na nej zastupujú volení delegáti.*

Rokovania nášho zborového presbyterstva a konventu

24. 9. - zborové presbyterstvo prerokovalo žiadosť pravoslávnej cirkvi, o umožnenie bohoslužobného stretávania sa pravoslávnych kresťanov v zborovej sieni našej fary. Uznieslo sa odporučiť zborovému konventu, aby ju zamietol. Konvent, ktorý bol riadne zvolaný na tento deň (24. 9. 2006), žiadosť pravoslávnej cirkvi zamietol.

NAJDÔLEŽITEJŠIE VYKONANÉ HOSPODÁRSKE PRÁCE V R. 2006

Oprava plota okolo kostola	265.000,- Sk;
oprava balkóna (betónový poter a polozenie dlažby, klamp. práce)...	29.869,- Sk;
výmena okien na budove fary	cca 600.000,- Sk

(za okná bola zatiaľ uhradená iba záloha cca 50% z konečnej sumy).

Hospodinovi, vám, milí bratia a sestry i všetkým našim ďalším podporovateľom, patrí srdečné poďakovanie za všetko dosiaľ vykonané!

XI. Dištriktuálny deň žien Východného dištriktu

14. októbra 2006 sa v Žiline konalo stretnutie žien VD. Zúčastnilo sa ho i 5 sestier z nášho cirkevného zboru. Hlavná téma dňa žien VD znela: Slovo Božie a modlitba v dnešnom uponáhľanom svete.

- Kázeň bola založená na texte z Evanjelia podľa Lukáša 18. kap. Sestra farárka Dievová (Martin-Záturčie), hovorila o sile modlitby, o dare modlitby, jej využívaní, modlitbe ako ozdobe ženy, o modlitbe v ktorej môžeme prosiť, ďakovať, otvárať srdcia Pánovi – nachádzajúc si na modlitbu čas – vedieť cez ňu odolávať zlému. Pásmom piesní nás pozdravili detičky zo Sučian a s nimi sme spievali aj my.

- Sestra Eva Oslíková – farárka v Sučanoch – mala referát na tému Slovo Božie. Toto Slovo nás vyzýva na komunikáciu s Pánom a On nám hovorí: „Hovor so mnou, lebo ti mám čo povedať.“ Pán chce mať s nami vzťah cez Bibliu. Žalmy, aj Žalm 115. môžeme využiť ako modlitbu. Vytvárame si tu na zemi ľudské božstvá (od rôznych panáčikov, znamení, televízorov, áut či iných vecí). Znakom, že do nášho života vstupuje Pán je, že ideme inou cestou ako sami chceme, že Božie slovo v nás koná a dejú sa veci, ktoré nie vždy očakávame.

- Referát o modlitbe mala sestra farárka Danková zo Žiliny. – Hovorila o nej ako o dare od Pána Boha. K modlitbe však treba pokorné a úprimné srdce. Je to naša zbraň proti diablu, môžeme ňou bojovať za seba aj iných. Najväčší príklad za modlení máme v Pánovi Ježišovi Kristovi, v Jeho vytrvalosti.

- Pozdravil nás aj zborový spevokol zo Žiliny.
- Osobné svedectvo vydala Zuzka Jarbová z Ružomberka na základe textu zo Zjavenia Jána 3, 16: „Takto, že si vlažný, ani studený ani horúci vyplujem ťa z úst.“ Biblia ukáže každému z nás pravdu o našom Bohu, o Jeho láske k nám, o tom, akí sme Mu všetci vzácní.

Sestra Ľubica Jurisová z Púchova vo svojom svedectve hovorila o sile modlitby – najprv rodičov za ňu, potom o osobných modlitbách, jej zaváhaní a pochybnostiach. Pri tragédii si pýtala otázku: „Prečo?“ – a našla odpoveď, že máme prijívať dobré aj zlé od nášho Pána. Cez modlitbu poznala ľudí, ktorí s ňou cítili, modlili sa za ňu.

Po dobrom obede boli semináre: 1. Slovo Božie v osobnom živote a v rodine, 2. Modlitba v osobnom živote a v rodine. My sme boli v druhej skupine – mali sme možnosť kreatívne vyjadriť silu modlitby na papierí pomocou obrázkov, ceruziek, lepidla. Túto možnosť využili dve osemčlenné skupinky ľudí. Ostatné ženy dali prednosť osobnému svedectvu. Vo svedectvách sme počuli ako v rôznych životných situáciách (choroba, úmrtie, strach o život svoj či svojich drahých) privádza modlitba k Pánovi a v srdci budí istotu, že nás Pán neopúšťa ani v takýchto situáciách a Jeho sila sa dokazuje v našich slabostiach. O sile modlitby s prítomnými ženami som sa podelila aj ja.

Bohu vďaka za tento deň a uistenie o sile modlitby, ktorá je veľkým darom od Hospodina.

Zuzana Sedliaková

ČO ODBÚRAVAĽ A ČO NIE (o dokonalosti kresťana)

Možno ste sa s ňou už stretli. - S čím? S čudesnou, po estetickej stránke nedokonalou - škaredou postavičkou s rozplešteným nosom, ktorou si niektorí šoféri „krášlia“ automobily. Vo forme samolepky ju majú nalepenú na spodnej časti zadného skla. Prečo? - To napovie nápis pod postavičkou: „No body is' perfekt!“ („Nikto nie je dokonalý!“) Vodič, ktorý označil svojho ocelového tátoša spomínanou nálepkou, chce za ním jazdiaceho automobilistu upozorniť: Pozor, v jazde sa mi pritrafí aj chyba (- preto sa nerozčuľuj!) Tiež: (Nezabudni,) ani ty nejazdiš bezchybne! - Skrátka: Nikto nie je dokonalý! Ak sme sebakritickí, potom takémuto seba priznaniu dobre rozumieme. Asi oveľa ťažšie je nám, nedokonalým ľuďom, porozumieť biblickej výzve: „Budte dokonalí, ako je dokonalý váš Otec nebeský“ (Mt 5,48). Porozumieť takejto požiadavke pôsobí nielen komplikácie, ale, zdá sa, že ona prekračuje únosné medze, ba kde - koho môže dokonca poriadne „vytočiť“. Veď samo Písmo Sväté ako by si protirečilo. V Ž 14,3 vraví: „Niet nikoho, kto by robil dobre“. A v R 3,10: „Niet spravodlivého ani jedného“. - Ako teda možno požadovať dokonalosť? Podľa biblistov je za pozadím gréckeho novozmluvného pojmu *teleios*, hebrejský výraz *tám*, ktorý znamená úplnosť, celistvosť, integritu. Ak uvážime, že jednou z ústredných tém Biblie je vzťah človeka k Bohu, potom sa výzva k dokonalosti prestane javiť ako idealistické nabádanie k perfektnosti - bezchybnosti. Ide v nej o napomenutie, aby sme boli Pánu Bohu úplne

oddaní, našu lásku sme nerozdeľovali medzi Boha a modly. **Ježišove slová: „Budte dokonalí, ako je dokonalý váš Otec nebeský“, nechcú byť neznesiteľným zákonom, ale pomocou k odbúraniu schizofrénie srdca.** Nie infarktu, nie rakovine, ale rozdvojenosti srdca totiž patrí prvenstvo medzi chorobami, ktoré najčastejšie postihujú naše vnútro. Pravdu mal reformátor Kalvín, keď napísal, že ľudské srdce je továrňou na modly. Pri evanjelických sobášoch si snúbenci dávajú sľub: „Neopustím ťa: ani v biede, ani v chorobe, ani v šťastí, ani v nešťastí, ani v nedostatku, ale budem ťa milovať, o teba sa starať, vernosť ti zachovávať a tak, ako to Pán Boh vo svojom slove prikazuje, s tebou verne nažívať až do smrti.“ Predstavme si, že by ženich svojej nastávajúcej sľuboval: „Neopustím ťa, pokiaľ budeš zarábať aspoň xxxxx,-Sk.“ Alebo: „Neopustím ťa, pokiaľ budeš zdravá.“ Alebo: „Budem ti zachovávať vernosť, ale keď pôjdem na dlhšiu služobnú cestu či do kúpeľov, tak za seba neručím.“ Bolo by nanajvýš riskantné vstupovať do manželstva s takýmto nezodpovedným dobrodruhom. Je prirodzené, že láska má byť úplná, celistvá, nepolovičatá. Ak má byť takou v manželstve, nemej vo vzťahu k Pánu Bohu. Biblia nás má právo volať k nepolovičatosti - k dokonalosti preto, lebo Pán Boh je vo vzťahu k nám celistvý, nerozdeľený. Je taký aj k nevďačným ľuďom. Slnco dáva vychádzať na zlých aj na dobrých a zosiela dážď na spravodlivých aj na nespravodlivých (Mt 5,45). Biblické nabádanie k dokonalosti je obdobou dvojpríkázania lásky: Mi-

lovať Pána Boha z celého srdca, celej duše, celej mysle a celej sily a milovať bližneho ako seba samého (Mk 12,30-31). Tak to bolo už v SZ. V 3M 19,2 čítame: „Svätí budte, lebo ja, Hospodin, váš Boh, som svätý.“ Ani tu sa pod svätosťou nemyslí stav dokonalosti, za ktorý by sme si mali právo uplatňovať od Boha odmenu. Pred Neho môžeme predstupovať len ako hriešnici, zrelí pre odsúdenie. Keď nás Pán Boh označuje za svätých, je to nezaslúžený dar Jeho milosti. On si za svojich vyvolil nás, ktorí sme sa Mu vzpierali – vyvolil si, čo je neurodzené, slabé, čím svet opovrhuje, aby sa nikto nechválil pred Bohom (por. 1K 1,27-29). Je v našej ľudskej prirodzenosti, že sa radi vychvaľujeme, ak aj nie navonok, tak máme sklón viesť si v srdci „záznamy“, čo dobrého sme urobili. Ak by stačilo naše dobro, mali by pravdu tí z politikov, ktorí tvrdia, že kresťanstvo je dobré na mravnosť. Kresťanstvo tu však nie je predovšetkým preto, aby nahrádzalo humanizmus – morálne správanie sa s jeho pravidlami a zásadami. **Kresťanstvo tu je preto, aby vo svete nedošlo k odbúravaniu kategórie milosti.** – Aby sa nezamľčovalo evanjelium, že Pán Boh nás miluje a prijíma nás, hoci si to nezasluhujeme; že Jeho láska k nám je

celistvá, úplná, dokonalá, aj keď toho vôbec nie sme hodní. Toto evanjelium je Božou mocou, ktorá môže človeka premeniť tak, že už nebude patriť svetu, jeho spôsobom myslenia a konania, ale Kristovi. Netvrdím, že ho vždy premení. Podnes sa mnohí potrebuje prijímať Božiu milosť vysmievať. No bola by to v žití zúfalá chudoba, keby z Božej strany platilo: Dostaneš iba čo si zaslúžiš; keby sme nikdy nemohli počuť: Si prijatý, dostaneš, i keď si nezaslúžiš. – To je dokonalosť Božia, dokonalosť Božej lásky, ku ktorej sme volaní. To je milosť – nie lacná zmäčkosť srdca, ale vzácna výsada Božích detí. Ako chceme na Božiu milosť odpovedať? Nie sme dokonalí kvantitatívne - v zmysle mravnej bezúhonnosti - v myšlienkach, slovách, činoch; náš život nie je bez škvŕn. V tomto ohľade podstatnejšie, ako byť dokonalými, je zostávať pravdivými; uznať: potrebujem/e milosť. V zmysle Ježišových slov spejme k dokonalosti v tom, že náš vzťah k Bohu i ľuďom bude naplnený láskou, že v nej budeme celiství, nerozdelení. **Odbúravať schizofréniu srdca a neodbúravať milosť,** to nech sprevádza náš život viery.

Martin Šefranko

Aj smiech je Boží dar

- *Ocko, je Pán Boh chorý?*

- *Nie, prečo sa pýtaš?*

- *Lebo na ozname je napísané: Boh povolal k sebe doktora Kadrnošku.*

(Prevzaté z www.evanjelic.sk)

Z KLENOTNICE MÚDROSTI

Kvantitatívny omyl

„Ešte nikdy sme neboli takí bohatí ako dnes, ale takí hrabiví ako dnes, sme tiež ešte nikdy neboli. Ešte nikdy sme nemali tak veľa šiat ako dnes, ale natoľko odhalení – takí nahí ako dnes, sme tiež ešte nikdy neboli. Ešte nikdy sme neboli takí sytí ako dnes, ale takí nenásytní ako dnes, sme tiež ešte nikdy neboli. Ešte nikdy sme nemali také pekné domy ako dnes, ale takí bez domova – bez vlasti ako dnes, sme tiež ešte nikdy neboli. Ešte nikdy sme nevedeli tak mnoho ako dnes, ale natoľko stratit prehľad ako dnes, sa nám tiež ešte nikdy nepodarilo. Ešte nikdy sme nemali toľko svetla ako dnes, ale taká temnota ako dnes, tiež ešte nikdy nevládla. Ešte nikdy nežili ľudia tak tesne pri sebe ako dnes, ale tak ďaleko od seba ako dnes, sme tiež ešte nikdy neboli. Ešte nikdy sme neboli tak vysoko rozvinutí ako dnes, ale tak blízko konca ako dnes, sme tiež ešte nikdy neboli.“

Wilhelm Willms

„Nemôžeme robiť nijaké veľké veci, len malé veci s veľkou láskou.“

Matka Tereza

- **Pokora je dobrá vec, ale človek na ňu nesmie byť príliš pyšný.**
- Boh dokáže premeniť i kameň - niekedy tak, že stvrdne ešte viac.
- **Počúvajte svojich nepriateľov - nikto iný vás tak dobre nepoučí o vašich slabínach.**
- Existuje množstvo ľudí, na ktorých sa môžeme bezvýhradne spoľahnúť - deväťdesiat percent z nich je súčasťou mojej knižnice.
- **O každom človeku si urobíme nejaký obrázok - a väčšinu z nich potom musíme premaľovať.**

Pavel Kosorin

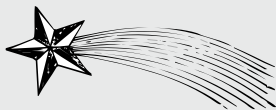
KRÁSNE VIANOCE!

Či vidíš žiaru betlehemskú v diali?
Pastierov čo pri stáde oviec spali?
Ich predesenie - nebo otvorené?
Či čuješ čo anjel Pána zvestoval?
Či čuješ spev rytierstva nebeského?
„Dnes narodil sa vám Spasiteľ!
Dnes prišiel na svet Vykupiteľ!
Sláva na výsostiach Bohu...“
Ó, vďaka za tú milosť mnohú,
že povýšil nás hriešne stvorenie
a dal nám Syna - dal nám spasenie!

Keď v tvoje srdce tá zvesť preniká
keď do tvojho srdca láska, pokoj vniká
keď odpúšťaš jak On odpustil nám -
to cesta duše do nebeských brán!
Keď celým srdcom oslavuješ Pána
a spievaš vďaka, chvály zvečera i zrána!
Keď neprestajne modlíš sa, čítaš Bibliu
v srdci máš pevnú vieru v Boha - nie
inú!
Keď v tvojom oku aj slza citu zligoce,
tak prežívaš tie pravé sviatky lásky!
Deň milosti Božej - Krásne Vianoce!

Marta Zemiarová

(báseň je z jej čerstvo vydanéj zbierky poézie:
„Ozveny duše“, ktorú môžete dostať na našej fare).

2%

ZACHOVAJTE NÁM SVOJU PRIAZEŇ

Občianske združenie Vladimíra Pavla Čobrdu pôsobiace pri ružomberskom ev. cirkevnom zbore z 2% zo zaplatených daní, ktoré mu viacerí z vás venovali, prispelo v r. 2006 na úhradu cestovných nákladov na tieto podujatia: stretnutie detí Lipt. – orav. seniorátu v Partizánskej Lupči, zájazdy do Prešova (10. deň Vých. dištriktu), do Martina, Kremnice, Krupiny, Hont. Moraviec, Dudiniec, Sliača – kúpeľov (30.9.), tábor detí v Hutách, tábor dorastu v Gerlachove, na publikáciu o dejinách ružomberského ev. a. v. cirkevného zboru. Združenie srdečne ďakuje všetkým darcom z radov fyzických i právnických osôb za podporu, ktorú prejavili poukázaním 2% zo zaplatených daní pre Občianske združenie Vladimíra Pavla Čobrdu. **Veríme, že svoju láskavú priazeň združeniu zachovajú aj v r. 2007, o čo týmto prosíme.** Plánujeme v ňom viacero podujatí pre deti i mládež (tábory, zájazdy); tiež zborový zájazd (miesta budú ešte konkretizované). Príslušné predtlačené formuláre pre možnosť odovzdať 2% z vašich zaplatených daní pre Občianske združenie Vladimíra Pavla Čobrdu budú od konca januára 2007 k dispozícii na fare. Povzbudzujeme vás tiež k členstvu v našom Občianskom združení.

Martin Šefranko
predseda výboru obč. združenia

Zuzana Jarabová
hospodár výboru obč. združenia

DO VAŠEJ POZORNOSTI NIEKTORÉ WWW STRÁNKY

www.mvt.sk - stránky venované viacerým témam, napr. Kristíne a Márii Royovým, Tatranskému seniorátu a. i.

www.melanchton.sk - stránky Združenia evanjelických duchovných

2 POZVANIA

- Tých, ktorí by boli ochotní v našom cirkevnom zbore poslúžiť hudbou - teda, hrajú na hudobné nástroje, prosíme, aby sa prihlásili na fare alebo u brata Janka Mojša.
- Srdečne vás pozývame aj do zborového spevokolu. Jeho nácviky sa konajú vo štvrtok, po večerni, t. j. o 18.35 hod. v zborovej sieni fary.

Srdečne blahoželáme jubilantom

január 2007:

98 r.: Margita Pišeková; 89 r.: Ján Teniak; 88 r.: Mária Ilavská; 85 r.: Ján Čavoj; 83 r.: Jozef Rezník; 81 r.: Ľudmila Lukáčová; 80 r.: Štefánia Hrabušová, Zuzana Priesolová; 75 r.: Elena Kostolná, Emília Otiepková; 65 r.: Anna Kankríniová, Mária Královenská, Jozef Melek; 60 r.: Milan Šara, Oľga Trnková; 55 r.: Miloš Mišura; 50 r.: Ľudmila Lubelcová;

február 2007:

98 r.: Božena Lacová; 85 r.: Ružena Kordošová, Zuzana Rakytová, Anna Španková; 83 r.: Miloslav Hrabuša, Lenka Klobušiaková, Zoja Plicová, Zuzana Šubová, Zuzana Tomková; 82 r.: Božena Lukáčová; 80 r.: Anna Rigová; 75 r.: Irena Bártovičová, Matej Bobuľa, Viliam Novotný; 70 r.: Irena Bencúrová, Gizela Danková, Oľga Jariabková, Mária Lacková, Božena Torousová; 65 r.: Anna Smrekovská; 60 r.: Jaroslav Antol, Jaroslav Mikuštiak, Zuzana Salvová, Dalma Serafinová, Fedor Teniak; 55 r.: Jozef Had; 50 r.: Branislav Lamoš, Lubomír Meško, Ľubica Soareová;

marec 2007:

91 r.: Ľudovít Guóth; 83 r.: Katarína Hrabušová, Mária Lukáčová, Anna Tholtová; 82 r.: Zuzana Jágerská; 81 r.: Elena Bednárová, Blažena Urbanová; 75 r.: Kvetoslava Čelková, Gustav Supík, Viola Volfová; 70 r.: Ľudmila Lukáčová, Ema Voreková; 65 r.: Emília Hollá, Blažena Hurtajová, Eva Škrlecová; 60 r.: Pavel Čík, Pavel Kunc, Rudolf Líška, Drahúša Mojšová, JánTomčík; 55 r.: Jozef Šalantay; 50 r.: Katarína Kačová, Jaroslav Záhradník;

apríl 2007:

94 r.: Július Milan; 87 r.: Anna Šimková; 85 r.: Helena Bazelová, Želmíra Bellušová; 82 r.: Elena Grešová, Jozef Stanekoviansky; 81 r.: Anna Hubová; 70 r.: Rudolf Brveník, Petronela Kalafúsová; 65 r.: Zdena Lukáčová; 60 r.: Kvetoslava Chlustová, Milada Maslová; 55 r.: Tatiana Blažeková, Alena Domiterová, Viliam Kostolný, Marta Lukáčová, Oľga Lukáčová, Janka Mrázová, Elena Šafeková; 50 r.: Marta Grešová.

Od uzávierky DEDIČSTVA č. 2-2006 až doposiaľ boli v našom cirkevnom zbere

- pokrstení:

Beáta Hulínská z *Liberca (ČR)*, Katarína Pavľu, Nina Pavľu z *Ružomberka*; Alfred Viliam Brix z *Košíc (pokrstený so súhlasom Ev. FÚ v Košiciach)*;

- sobášení:

Ing. František Pavľu a Mgr. Katarína Pavľu, rod. Babka - obaja ev. z *Ružomberka*;

- pochovaní:

Blažena Zlatica Hostinská 76 r., Mária Moravčíková 84 r., Michal Ilavský 71 r. - *všetci z Ružomberka*, Alžbeta Janovská 89 r. z *Likavky*.

Z NAŠEJ HISTÓRIE

Upútavka na knihu: ... A NAPODOBŇUJME ICH VIERU

(Z dejín Evanjelického cirkevného zboru a. v. v Ružomberku)

- Vydanie knihy s týmto názvom pripravuje Občianske združenie Vladimíra Pavla Čobrdu k **300. výročiu Ružomerskej synody** (konala sa 3.-10. 4. 1707). Ružomerská synoda bola pre našu cirkev udalosťou presahujúcou nielen rámec Ružomberka, či Liptova, ale aj terajšieho územia Slovenska. Pripravovaná publikácia chce zmapovať staršie i novšie dejiny života ružomerskej evanjelickej komunity.

Knihou mienime „odkryť a oživiť historické korene“, obnoviť historickú pamäť najmä mladšej a strednej generácie Ružomberčanov, vzbudiť či posilniť záujem o dejiny nášho mesta/regiónu/cirkvi. Dejiny ružomerských evanjelikov k nim neodmysliteľne patria. **Publikácia by mala uzrieť svetlo sveta koncom roku 2006, resp. začiatkom r. 2007.**

Na jej vzniku sa podieľajú PhDr. Peter Vítek zo Štátneho archívu Liptovský Mikuláš a ako dobrovoľník PhDr. Karol Dzuriak z Liptovského múzea v Ružomberku.

Vás, ktorí ste ochotní podporiť vydanie knihy prosíme, aby ste si ju predplatili odovzdaním daru **100,- Sk** pre Občianske združenie Vladimíra Pavla Čobrdu v jeho sídle (A. Bernoláka 11, Ružomberok) alebo priamo na jeho účet: 0332639812/0900 v SL. SP. Ružomberok (VS 1707). **Ďakujeme!** Cena knihy po jej vydaní bude vyššia cca o 50,-Sk ako pre predplatiteľov.

Úryvok z pripravovanej knihy - z kapitoly: **Ružomerská synoda**

Ružomberok sa do dejín evanjelikov v Uhorsku zapísal aj synodou (cirkevným snem), ktorá sa konala na prízemí starej fary v dňoch 3. – 10. apríla 1707. Dobové dokumenty synodu označovali aj „synodus ad quercum“ (synoda pod dubom, podľa oporného dubového stĺpu v miestnosti konania). Zasadnutie bolo zvolané v čase povstania Františka Rákociho II. O mieste konania synody bolo rozhodnuté už vo februári 1707 na cirkevnej porade v Rožňave a Ružomberok ako miesto konania synody bol vybratý z dôvodu jeho polohy, približne v centre Rákocím ovládaného územia.

Synoda bolo otvorená slávnostnými službami Božími 3. apríla 1707, na ktorých kázal ružomerský farár Samuel Mikovíni. Zasadnutia sa zúčastnilo 82 cirkevných a svetských hodnostárov. Rozhodnutia synody sa zachovali v úradnej správe „Acta et Conclusiones Synodi...Rosenbergae...celebratae“ a v zápis-

nici o synode „Acta Synodi Provincialis...“, ktorú písal Samuel Marček, farár vo Vlachoch a v úradno-súkromných zápisoch Adama Mittucha.

Predsedami zasadnutia sa stali superintendent Jakub Zábler za cirkevnú stranu a generál barón Štefan Petrócy za svetskú stranu. Okrem týchto sa synody zúčastnili aj superintendenti: Štefan Pilárik, Daniel Krman a Ondrej Bodó. Za jednotlivé senioráty boli vyslaní zástupcovia – farári: Ján Burius, Adam Mittuch, Adam Cerkoň, Samuel Antóny, Pavol Major, Ján Fischer, Ján Šárossy, Ján Schwartz, Ján Zelenka, Daniel Blázy, Mikuláš Závodský, Ján Grumel, Eliáš Láni, Samuel Palumbíni, Samuel Michaelides, Ondrej Sexty, Štefan Clementis, Ondrej Fabricianus, Samuel Čoklic, Ondrej Josephy, Jakub Blasy, Jakub Mokošíni, Ján Andreaides, Ján Glosius, Ondrej Richter, Jur Sitný, Ján Mathesius, Jonáš Bartolomeides, Ján Benkovič, Peter Rosiar, Ján Valentín, Ondrej Ždánsky a Samuel Mikovíni. Zo svetských zástupcov sa synody zúčastnili: Žigmund Jánoky, kancelár Rákociho, Krištof Okoličáni, turčiansky podžupan, Ján Radvánsky, Rákociho pokladník, Michal Roth, šarišský podžupan, Mikuláš Sirmay, kurátor prešovského kolégia, Pavol Prúleský, Rákociho radca, Adam Ragman, Daniel Búľovský, Ján Zerdahely, Jur Petnada, Peter Čemický, Mikuláš Cékuš, Pavol Láni, Baltazár Horváth, Žigmund Tóke, Michal Kubíni, Ondrej Plathy, Imrich Kubíni, Ján Laskáry, Jób Zmeškal, Šimon Revický, Ján Škultéty, Jakub Gronel, Michal Korček, Tomáš Baán, Jonáš Hedenreich, Ferdinand Freiseisen a Ján Frankenstein.

Synoda sa zaoberala viacerými otázkami. Najpálčivejšou a najviac diskutovanou témou bola téma pietizmu ohrozujúceho luteránsky dogmatizmus a ortodoxiu. Proti pietizmu sa radikálne ohradil Daniel Krman. Pietizmu sa zastali otvorene farári Ján Burius a Adam Mittuch a dôvodili tým, že sa k pietizmu okrem iných prikláňa aj pruský kráľ. Následne na to boli Burius a Mittuch vyzvaní, aby prisahali, že nemajú s nemeckými pietistami spojenie. Zasadnutie synody sa podľa niektorých neskorších údajov otvorene vyslovilo proti pietizmu a boli potvrdené Symbolické knihy, ako evanjelickú vieru podporujúce prostriedky. Eugen Sólyom však vyslovil iný názor na zavrhnutie pietizmu na Ružomberskej synode v roku 1707. Daniel Krman zapisovateľovi nadiktoval návrh na uznesenie o tom, že cirkevné zhromaždenie „...potvrďuje vieru a podporujúce knihy, ako Invariata, Apologia, Šmalkadské články, obidva katechizmy Luthera a všetky odštiepenia a kacírstva, ktoré sa v nich zatracujú... Návrh bol však podľa spomínaného autora, a aj ďalších neskorších bádateľov v tejto oblasti, vzatý z ďalšieho rokovania synody. Aj v rámci ďalšieho rokovania sa synoda vyhýbala rozhodnutiu o zatratení pietizmu, či doslova prenasledovaniu pietistických kňazov, ktoré navrhoval Krman. V kritickej chvíli rokovania urobil ďalším rozpravám o pietizme koniec Žigmund Jánoky, ktorý navrhol, že týmto otázkam bude najpovolanejší rozhodnúť zbor biskupov. A nech tento preskúma kňazov študujúcich v Halle. Zasadnutie synody v Ružomberku sa tak s najväčšou pravdepodobnosťou jednoznačne proti pietizmu nevyšlo.

Na návrh Žigmunda Jánokého boli utvorené v rámci Uhorska preddunajské a potiské konzistórium ako najvyššie fóra vo veciach náboženských, pozostávajúce každé z 12 duchovných a 12 svetských členov, ktorých mali voliť príslušné senioráty ako svojich zástupcov. Cirkevná správa bola rozdelená na 4 superintendencie (dištrikty) – Preddunajská, Banská, Predtiská a Podhorská. Prvú, pod správou superintendenta Jakuba Záblera staršieho, tvorili stolice: Spišská, Šarišská, Zemplínska, Abovská, Užhorodská, Berežská, Ugočská, Sarmárska a Biharská. Druhú, pod správou superintendenta Štefana Pilárika, tvorili stolice: Tekovská, Hontianska, Peštianska, Pilišská, Šoltská, Novohradská, Zvolenská a Turčianska. Tretiu, pod správou superintendenta Daniela Krmana, tvorili stolice: Prešporská, Nitrianska, Trenčianska, Liptovská, Oravská, Ostrihomská a Komárňanská. Štvrtú, pod správou superintendenta Ondreja Bodó, tvorili stolice: Gemerská, Malohontská, Tornianska, Boršodská, Hevešská a Solnocká. Synoda sa dohodla aj na tom, aby k platu superintendentov prispievali aj zemanía za každú cirkev ročne po 2 zlaté. Superintendenti boli poverení cenzúrou náboženských kníh. Každý novo ustanovený kňaz na voľné miesta v cirkvi sa mal najprv predstaviť superintendentovi, prípadne seniorovi a inšpektorovi.

Vo veci cirkevných sviatkov boli okrem obvyklých slávností určené riadne sviatky, ktoré sa mali zaopatríť riadnymi službami Božími: Nový rok, Zjavenie Krista Pána mudrcom, Obrátenie Pavla, Očisťovanie Panny Márie, Mateja apoštola, Zvestovanie Panne Márii, Veľký piatok, Veľká noc, Filipa a Jakuba, Vstúpenie Pána na nebo, Turíce, Ján Krstiteľa, Petra a Pavla, Navštívenie Panny Márie, Jakuba apoštola, Premenenie Krista Pána, Bartolomeja apoštola, Matúša evanjelistu, Michala archanjela, Šimona a Júdu, Ondreja apoštola, Tomáša apoštola, Vianoce, Štefana mučenika, Jána apoštola a Jána evanjelistu.

Pravidelné týždenné bohoslužby sa mali podľa uzavretia synody konať dvakrát denne – ráno a večer, kde sa mali čítať odseky z Písma svätého. Na riadne zabezpečovanie chodu cirkevných inštitúcií – obsadzovanie kňazských chrámových aj nechrámových funkcií sa mal vydať vnútorný poriadok – Chrámová agenda, na ktorej náklad 1.000 zlatých prislúbili Daniel Búloucký a Pavol Ujfalussy. Synoda sa zaoberala aj Večerou Pánovou a jej oddelením od služieb Božích, krstom detí, úvodom šestonedielok, ohláškami, sobášmi, pohrebmi, kňazským rúchom, kaplánmi, vdovami po kňazoch, spôsobom modlenia v kostole, duchovným zaopatrením filiálnych zborov, spormi medzi kňazmi a inými otázkami. Synoda odstránila zvonenie pri čítaní evanjelia, náročnejšie hudobné súčasti, bočné kancele, vedľajšie oltáre, obrazy a bohatšie liturgické rúcha. V niektorých veciach išli nariadenia synody príďaleko. Dovolila napríklad ako tretiu pieseň spievať, bez ohľadu na cirkevné obdobie, Krédo, odstránila zapalovanie sviec na oltári vo dne, odstránila spievanie liturgických textov, prežehnávanie na čele, nosenie kríža na pohreboch a iné. V súvislosti so službami Božími odporučila synoda pri kázni generálny úvod na tri výročné slávnosti a nie každú nedeľu. Prejednávala aj spôsob nosenia kňazského rúcha. Riadni zboroví kňazi mali v chráme na luteráku používať vždy kamžu aj pred oltár

rom aj na kancli. Synoda mala snahu zrušiť zvonček. V praxi to však neuskutočnila. Vystrihala však kostolníkov, aby pri vyberaní nerušili služby Božie a zamedzili rozmieňaniu peňazí v chráme. Synoda zaviedla aj oddelené sedenie chlapcov a dievčat, mužov a žien v kostole. Z chrámu mali vždy najprv vychádzať ženy a dievčatá a až potom muži.

Zaujímavý bol aj Krmanov návrh, aby synoda povolila štyroch členov za cirkevnú aj svetskú časť zbieraním písomných pamiatok tlačených aj rukou písaných pre budúci cirkevný archív. Jeho návrh však nebol prijatý. Synoda sa zaoberala aj preludmi a mátohami, ktoré po smrti znepokojovali ľudí. Označila ich za diabolské pokušenie, proti ktorému pomáha len modlitba.

Záverecným bodom synody bolo ustanovenie posolstva ku švédskemu a pruskému kráľovi. Posolstvo im malo vyličiť pomery evanjelikov v Uhorsku a malo požiadať švédskeho kráľa Karola XII., aby sa prihovoril u cisára Jozefa I. za vrátenie prešovského kolégia, odobratého jezuitami. Za členov posolstva boli ustanovení Mikuláš Szirmay a Daniel Krman. Nakoniec Szirmay nešiel a po získaní sprievodných listín išiel s Krmanom mešťan Samuel Podhorský.

Synoda sa skončila 10. apríla 1707. Prijala cirkevný zákon, pozostávajúci z 25 kánonov a jedného separátneho článku. No jej úpravy ostali v platnosti len do roku 1715, keď boli vyhlásené za neplatné § 1 a 2 zákonného článku XXXI. Bratislavského snemu z roku 1715, pretože sa konala bez povolenia panovníka.

PhDr. Peter Vitek

ZAÚJALO NÁS (text piesne spevokolu z Třanovic, z koncertu 14. 10. 2006)

1. Po celém světe lidé jsou co jenom reptávají, ať na vesnici neb ve městě, všude nařikají, prý ve městě je nezdravo a na vsi dřina těžká, zlý soused tam i bydlí, který svady chystá.
Refr.: /: Tak nařikají hned v pondělí, v úterý i ve středu, tak rozprávají v ostatní dny divnou besedu...
2. Když prší, to je smutný čas, když neprší, je bída, buď moc horko nebo sníh, nic dobrého nevida. Když malá žeň je, stýská si, když příliš velká, bručí, nic není právě takové jak přál by si on mítí. **Refr.**
3. Do shromáždění nepůjde tam vše je proti němu, tam kazatel ho sleduje a káže jenom proti němu. Pak počasí je nevhodné a jindy hlava bolí a konečně i zpěváci nepějí, jak by měli... **Refr.**
4. O příteli, jenž v chmurách dlíš, to hřích ti černí duši, jen vzhledni vzhůru k nebesům a rozjasni již oči. Jsi v temnotách však slunce vyšlo dávno na obloze, to slunce lásky Ježíš i tobě spásu dává.
/: Kdo Ježíši se cele oddal nereptá, nenařiká, však jas a lásku, kterou přijal lidem rozdává jenom pohodu. Ten usmívá se hned v pondělí, v úterý i ve středu a rozsévá i v ostatní dny - lidem rozdává jenom pohodu....

ČO SA UDIALO

9.9. – sestra Patrícia Kasanická a brat kaplán sa v Žiline zúčastnili kurzu pre vyučujúcich Detských besiedok venovanému téme: Násilie v biblických príbehoch.

11.9. – zborový farár sa – ako člen študijnej komisie ZED, zúčastnil v Poprade-Velkej rokovaní Výboru ZED rozšíreného o predsedov ZED v seniorátoch a študijnú komisiu ZED.

20.9. – M. Šefranko kázal v Závažnej Porube na pohrebe bývalého dozorca tamjšieho zboru Jozefa Bartánusa.

21.9. – na večerných službách Božích v našej zborovej sieni kázal Igor Čonka – novozvolený kazateľ BJB v Ružomberku. Služieb Božích sa zúčastnili aj ďalší veriaci z BJB.

23.9. – konal sa výlet detí na hrad Strečno. Zúčastnilo sa ho 12 detí, ktoré sprevádzali Z. Jarabová a brat kaplán.

30.9. – uskutočnil sa zborový zájazd do Martina (Biblická škola, ev. ZŠ, ev. kostol, bývalé Nižšie slovenské gymnázium, Národný cintorín), Kremnice, Krupiny, Hontianskych Moraviec (Stredisko ev. diakonie – domov dôchodcov, ev. kostol), Dudiniec, Sliacha - kúpeľov. Autobusom a mikrobusedom cestovalo celkovo 55 účastníkov.

1.10. – na službách Božích so spoveďou a Večerou Pánovou (VP)

sme v našom kostole ďakovali Pánu Bohu za tohoročné úrody zeme. VP prijalo 149 bratov a sestier.

4.10. – zborový farár i zborový kaplán sa zúčastnili zájazdu duchovných nášho seniorátu do Poľska – v rámci recipročnej návštevy tamjšej ev. a. v. cirkvi.

5.10. – náš zbor navštívili riaditeľ EvS v Bratislave S. Slávik a pracovníčka EvS s. Melušová s cieľom preskúmať podmienky pre možnosť konania (na pôde nášho zboru) Misijnej konferencie v máji r. 2007 (pozn. Konferencia bude v LM).

8.10. – na slávnostných službách Božích sme si pripomenuli 80. výročie posvätenia nášho kostola (10.10. 1926). Na text z Mt 18,20 kázala sestra seniorka LOS ECAV Katarína Hudáková z Liptovského Ondreja. Náš spevokol zaspieval pieseň: Aleluja; deti pieseň: V tomto tichom stánku a Modlitbu za cirkev od Martina Rázusa predniesla Veronika Némethová. Služieb Božích sa zúčastnili aj viacerí hostia: dozorca LOS ECAV Ondrej Mrlan z Hýb, kazateľ zboru BJB v Ružomberku Igor Čonka (oba ja pozdravili chrámové zhromaždenie), pán primátor mesta Ružomberok Juraj Čech, starosta L. Štiavnic Dušan Lauko a starosta Liskovej Ján Lauko. Dvomi piesňami služby Božie obohatil spevokol z Třanovic.

Ivanovi Noskovi, ktorý sponzoroval

časť pohostenia i všetkým, ktorí napiekli zákusky či pomáhali pri obsluže na obede, srdečne ďakujeme!

8.10. – popoludní sa v kostole konal koncert, na ktorom účinkovali: spevokol z Trhanovic, Zuzana Zahradníková (organ), Rastislav Adamko (husle), Miriam Žiarna (sólový spev), Tomáš Tyrlik – ev. senior z Trhanovic (duchovné slovo). Zúčastnilo sa ho 120 ľudí, z toho bolo cca 50 účinkujúcich.

14. 10. – v Žiline sa v ev. kostole konalo stretnutie žien Východného dištriktu na tému: Slovo Božie a modlitba v uponáhľanom svete. Z nášho zboru sa ho zúčastnilo 5 sestier. Z nich Z. Jarabová poslúžila svedectvom.

14. 10. – po viacmesačnej pauze, trvajúcej od začiatku r. 2006, bolo obnovené stretávanie sa (staršej) mládeže od veku 17 rokov vyššie (od NR 2006 sa schádzal len dorast). Mladých na stretnutia srdečne pozývame. Konajú sa po vzájomnom dohovore – informácie o termínoch dostanete na fare.

14.10. – v našom kostole sa konal koncert violončelistu Jozefa Luptáka a klaviristu Ivana Šillera. Zorganizovali ho: Nadácia Integra, obč. združenie Konvergencie a Mesto Ružomberok. Zúčastnilo sa ho temer 200 ľudí.

15.10. – viacerí členovia nášho zboru sa zúčastnili v L. Ondreji inštalácie K. Hudákovej do služby seniorky

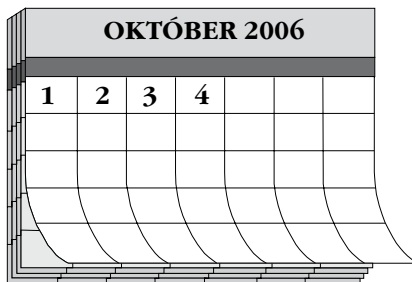
LOS ECAV a úvodu ďalších seniorálnych predstaviteľov. Zborový farár bol uvedený do služby konseniora LOS ECAV za Liptov.

22.10. – na pozvanie zboru BJB sa zborový farár zúčastnil inštalácie ružomerského kazateľa BJB Igora Čonku a prihovoril sa zhromaždeniu.

22.10. – v Hybiach sa uskutočnilo stretnutie mužov LOS. Z nášho zboru sa ho zúčastnili 3 bratia. Zborový

farár na stretnutí poslúžil kázňou.

25.10. – zborový kaplán sa v Banskej Bystrici zúčastnil na seminári o duchovnej službe väzneným osobám. Poslúžil tmočením z an-

gličtiny.

28.10. – zborový dozorca, zborový farár a sestra presbyterka Ludrovcová sa zúčastnili v Bratislave-Petržalke inštalácie Miloša Klátika do služby generálneho biskupa ECAV na Slovensku. V r. 1986 pôsobil M. Klátik v našom zbere ako námestný farár. Ružomberok bol prvým miestom jeho služby ev. duchovného.

29.10. – na službách Božích nám spevom poslúžili hostia z ev. a v. cirkevného zboru Zvolenská Slatina. Kázal tamojší brat farár Juraj Kevický.

október – členky nášho spevokolu - sestry E. Holevová, B. Janitsová a Z. Sedliaková očistili hroby významných ev. dejateľov na ružomerskom cintoríne. Za prácu a venovaný čas: Úprimná vďaka!

3.11. - od tohto dňa bola na budove fary vykonávaná výmena okien za nové okná s drevenými rámami z europrofilov. Práce realizovala firma POVALA z Vyšného Kubína.

5.11. - zborový farár poslúžil biblickým výkladom na stretnutí rodín cirkevných zborov z Oravy na Kubínskej holi.

10.-12.11. - sestra Zuzana Jarabová sa zúčastnila Konferencie a Valného zhromaždenia SEM vo Veľkom Slavkove.

12.11. - 60-ty sa dožila sestra Viera Plávková z Liskovej, ktorá sa obeta-vo stará o kvety na oltári. Srdečne jej blahozeláme a ďakujeme za jej ochotnú službu!

12.11.-14.11. - zborový farár a zborový kaplán sa zúčastnili na Dňoch ZED LOS, ktoré sa konali v Gerlachove. M. Šefranko poslúžil vykonaním po- božnosti.

13.11. - konala sa brigáda pri výme- ne okien na budove fary. Zúčastnilo sa jej 16 bratov a sestier. Všetkým úprimne ďakujeme!

14.11. - zborový farár sa v L. Mikuláši zúčastnil spomienkovej konferen-

cie venovanej emeritnému biskupo- vi VD J. Filovi st.

14.11. - zborový kaplán poslúžil tlm- očením z angličtiny na misijnom stretnutí so škandinávskymi hosťa- mi v L. Kokave.

15.11. - zborový farár sa v L. Miku- láši zúčastnil rokovania školského výboru LOS.

16.11. - konala sa brigáda - uprato- vanie po výmene okien na budove fary. Zúčastnilo sa jej 17 bratov a ses- tier. Patrí im naše srdečné poďako- vanie!

17.11. - v našej zborovej sieni sa us- kutočnilo Generálne zhromaždenie Evanjelizačného strediska pre mas- médiá, ktorého sa zúčastnilo vyše 30 bratov a sestier z celého Slovenska.

18.11. - v L. Mikuláši sa konalo stret- nutie presbyterov Liptovsko - orav- ského, Tatranského, a Turčianske- ho seniorátu. Z nášho zboru sa ho zúčastnilo 11 členov presbyterstva. Zborový farár poslúžil referátom na tému „Stvorený, aby som slúžil Bohu“ a sestra Z. Sedliaková svedectvom.

23.11. - zborový farár sa v Dovalove zúčastnil rokovania vnútromisijné- ho výboru LOS.

ČO JE PLÁNOVANÉ

20.-22.4. 2007 - oslavy 300. výročia Ružomerskej synody

- Ružomberok.

4.-6.5. 2007 - Konferencia: Ved' nás Pane k živej viere - L. Mikuláš.

Jún 2007 - zasadnutie Synody ECAV - Ružomberok.

NA SLOVÍČKO s ...

VIEROU LUDROVCOVOU

POZVANIE, KTORÉ SA NEODMIETA

Sestru Vierku Ludrovcovú pozná každý, kto príde do kancelárie farského úradu v úradných hodinách, pred či po nedeľných službách Božích, na štvrtkové večierne alebo nácvik zborového spevokolu. Je to žena, ktorá má veľmi dobrý prehľad o tom, čo sa deje v zbore a výborné organizačné schopnosti. Roky ochotne slúži na rozličných úsekoch práce nášho cirkevného zboru (presbyterstvo, spevokol a. i.).

1. Odkiaľ pochádzate?

Narodila som sa v Liptovskej Mare a kvôli výstavbe vodného diela sme sa, celá rodina, presťahovali do Ružomberka. Tam sme mali dom, polia, záhrady, chovali sme zvieratká. Keď sme prišli do Ružomberka rodičia kúpili časť domu, kam sme sa nastahovali. Blízko môjho bydliska sú Vlašky, kde máme chalupu po manželových rodičoch. Máme tam kúsok záhradky i sadu. Práve tam rada trávim svoj voľný čas pestovaním kvietkov, ktoré mám veľmi rada. V lete sa vraciam do svojho rodiska a tak si rada zaplávam v Liptovskej Mare.

2. Môžete nám, prosím, predstaviť svoju rodinu?

Mám jednu sestru - Božku, s ktorou sme spolu vyrastali a dodnes sa snažíme, aby naše sesterské vzťahy boli plné citu a pochopenia. Vydala som sa ako 20 ročná. Sobášil nás brat farár Plavec, ktorého som si veľmi obľúbila, lebo po presťahovaní z Mary som v Ružomberku nemala veľa

priateľov. V tom čase som navštevovala priemyslovku a nikoho som tu nepoznala. Voľné chvíle som trávila na fare v rozhovoroch s bratom farárom, ako aj účasťou na všetkých zborových podujatiach. Pán Boh nás s manželom obdaril tromi zdravými deťmi. Jednou dcérou a dvoma chlapcami. Po šesnástich rokoch manželstva si Pán Boh povolal môjho manžela a tak ma o mnoho rokov do nebeskej vlasti predišiel. Hoci som zostala na tomto svete sama s tromi deťmi, mám za čo dennodenne ďakovať Pánu Bohu - za Jeho milosť a dobrodenie, ktoré sa mi dostáva z Jeho rúk. Z mojej dcérky vyrástla mamina dvoch detí ktoré vychováva spolu so svojím starostlivým a láskavým manželom Dušanom. Paľko a Peťko sú síce dvojčičky, ale jeden z nich dostal viacej Božieho požehnania a už našiel svoju životnú partnerku Zuzku, s ktorou sú už 2 roky šťastne zosobášení. Teším sa zo svojich dvoch vnúčiek Veroniky a nedávno narodenej Terezky.

3. Ako vyzerá Váš pracovný deň?

Ráno keď vstanem, poďakujem Pánu Bohu, že som sa mohla dožiť nového dňa. Nikdy nezačnem prácu bez toho, aby som si neprečítala aj každodenné zamyslenie z Tesnej Brány a bez prečítania uvedenej časti z Biblie. Modlím sa z knižky Modlitby Pánových svedkov, ktorú vydal Transcius. Ráno pred odchodom z domu navarím obed a potom idem na farský úrad, kde som celé doobedie. Niekedy idem na návštevu k starším spolubratom a spolusestrám nášho cirkevného zboru. Každý deň však vyzerá inak. V utorky chodím do Martina, vo štvrtky popoludnia idem na večiereň i spevokol v nedeľu nikdy nepracujem, snažím sa tento deň zasvätiť Pánu Bohu. Doobeda v kostole a poobede v kruhu svojej rodiny. Kým ešte žila mamina, v nedeľné poobedie sme si spoločne zaspievali tie piesne, ktoré sme spievali ráno v kostole. Mávali sme aj rodinné služby Božie s použitím nedeľnej kázně. Spolu sme sa modlievali i rozmýšľali o Božom Slove. Večer veľa nepozieram televízor, ale Televízne noviny si nenechám ujsť. Rada si prečítam rôznu náboženskú literatúru alebo diela

našich spisovateľov - napr. Andreja Plávku, Martina Rázusa.

4. Deň začínate i končíte pri Božom Slove. Kto je a čo pre Vás znamená Pán Boh?

Pán Boh je môj spoločník i ochranca. Je to bytosť, ktorá dáva zmysel môjmu životu. Od Neho môžem dostávať všetku energiu do života na každý deň. Niekedy mám v živote také situácie, v ktorých som úplne bezradná a vtedy zopnem ruky a prosím Pána Boha o moc. Tento rok som mala dve také neriešiteľné situácie, v ktorých sa Pán Boh dokázal výnimočným spôsobom.

5. Odkedy som prišiel do ružomberského cirkevného zboru páči sa mi, že ste nevynechali ani jednu príležitosť pristúpiť k spovedi i Večeri Pánovej. Prečo?

Som prekvapená, že ste si to za takú krátku dobu všimli. Ja som veľmi rada, že v našom cirkevnom zbore mám každý mesiac možnosť pristúpiť k spovedi a prijať Večeru Pánovu. Aj ja som len hriešny človek a potrebujem Božie odpustenie i milosť či posilnenie, ktoré môžem prijímať týmto spôsobom. Vnímam to tak, že dostávam pozvanie k stolu od najvýznamnejšej osoby na zemi

i na nebi a to je pozvanie, ktoré sa neodmieta. Prijmite toto pozvanie aj vy vždy, keď máte príležitosť.

6. Biblia Vám nie je cudzia. Ktorá časť z nej je Vášmu srdcu najbližšia?

Ešte počas školy nám slovenčinár povedal, že každý človek by mal aspoň jeden krát za život prečítať celú Bibliu. Ja sa ju snažím čítať, ale niekedy potrebujem k prečítanému aj výklad a preto navštevujem biblické hodiny, kde nám brat farár podá podrobnejší výklad k jednotlivým kapitolám. Mojou obľúbenou časťou Biblie sú Žalmy a najviac milujem Žalm 23, ktorý bol niekoľkokrát zhudobnený.

7. I keď Váš život je úzko spojený s cirkevným zborom a prácou v ňom, určite máte aj iné záľuby či koničky, ako radi trávite svoj čas. Prezradíte nám ich?

V lete ak mám možnosť, rada plávam a kúpem sa. Obľubujem prechádzky krásnou slovenskou prírodou, čo rada spájam so zbieraním húb. Rada pečiem i varím. V zime sú to krátke prechádzky do okolia Ružomberka. Každý týždeň chodím aspoň raz na cintorín k hrobom svojich najbližších.

8. Život sa skladá z rôznych zážitkov. Aký ste mali najkrajší a najhorší zážitok v poslednom roku Vy?

Najkrajším zážitkom z rodinného prostredia bolo narodenie mojej vnučky Terezky. Veľkú radosť som mala aj z inštalácie nového generálneho biskupa, s ktorým sa osobne

poznám a stretávame sa aj s celou jeho rodinou.

Najhorším zážitkom bola smrť mojej maminky. Tento rok bol pre našu rodinu veľmi smutný. Nezomrela iba moja maminka, ale aj viacerí z rodiny.

9. Čo by ste chceli členom nášho cirkevného zboru odkázať?

Pravidelne sa zúčastňujem dištriktuálnych dní, cirkevno-zborových zájazdov a podujatí organizovanými v Liptovsko-oravskom senioráte. Naposledy to bolo veľmi vydarené seniorálne stretnutie žien v Liptovskej Sielnici, kde ma svojou prednáškou nadchol brat farár Kaczmarczyk. Toto stretnutie bolo venované pamiatke sestier Royových. Apelujem na členov cirkevného zboru a prosím ich, aby prišli medzi nás do spevokolu. Je tam veľmi dobré spoločenstvo, kde sa navzájom prijímame s otvoreným náručím. Chodíme na niektoré podujatia, spoločne si varíme guláš, oslavujeme rôzne životné jubileá, posedíme pri čajíku a káve. Spoločne môžeme prežívať svoje radosti, ale i starosti.

Vďaka tejto príležitosti chcem poprosiť neznámu sestru, ktorá priniesla koláčiky – laskonky – pri príležitosti osláv 80. výročia posvätenia nášho kostola, aby mi priniesla recept na farský úrad. Ďakujem!

Sestre Ludroucovej úprimne ďakujeme za rozhovor aj za obeť službu v našom cirkevnom zbore!

(Zhováral sa Miroslav Kerekréty, zborový kaplán).

Neprehliadnite

OZNAMY

ÚRADNÉ HODINY NA EV. A. V. FARSKOM ÚRADE

(A. Bernoláka 11, telefón: 044/43 22 198):

Pondelok, streda, piatok: 9.00 hod. – 11.30 hod.

- **Tých, ktorí už pre vysoký vek alebo zdravotné problémy nevládzu prísť do kostola a majú záujem prijať sviatosť Večere Pánovej (VP) v domácnosti, prosíme, aby telefonicky alebo prostredníctvom svojich blízkych kontaktovali náš farský úrad.**

Prosíme vás, aby ste pri zmene vašej adresy, oznámili tento fakt na náš farský úrad. Ďakujeme vám!

- V kostole po službách Božích alebo priamo na fare si môžete kúpiť kresťanskú literatúru, mimo iného aj pomôcku pre denné čítanie Biblie na rok 2007 TESNOU BRÁNOU (90,- Sk) – tá by nemala chýbať v žiadnej evanjelickej domácnosti; Tranovský ev. kalendár (67,- Sk); tiež ev. stolový kalendár na r. 2007 (68,- Sk), ev. trhací kalendár (90,- Sk) a ev. nástenný kalendár (80,- Sk). Nezabudnite si ich pýtať na našej fare.
- Nakoľko v termíne stanovenom zborovým konventom (apríli a máji) – a ani dosiaľ – si cirkevný príspevok (CP) na r. 2006 neuhradil ešte značný počet členov nášho zboru, prosíme ich o splnenie si tejto – jednej zo základných povinností člena ev. cirkvi. Výška príspevku je 200,- Sk na pokrsteného člena zboru. Pokiaľ sú v rodine 3, prípadne viac nezaopatrených detí, rodina platí CP iba za dve deti. Za skoré vyrovnanie si podlžností vám ďakujeme (→ do nového roku 2007 bez starých dlhov). Termín úhrady cirkevného príspevku na r. 2007 je do konca mája 2007. Za včasnšie úhrady budeme vďační.

Úprimne vám **ďakujeme** za milodary, na občasník DEDICSTVO i na výmenu okien na budove fary. Toto dielo ešte nie je celkom finančne vykryté, nakoľko nateraz nedošlo k navýšeniu prisľúbenej pomoci z Nemecka. Sme a budeme vďační za každý milodar; ďakujeme i za ochotnú dobrovoľnú pomoc pri brigádach – ktoré boli vykonané 13. a 16.11. na fare!

Zborové podujatia počas Adventu a Vianoc 2006

(Ak nie je uvedené inak, podujatia budú v kostole):

- 3.12. – I. adventná NE: 10.00 hod.: služby Božie **so spovedou a VP**
- 5.12. – UT: 18.00 hod.: ekumenické stretnutie – modlitebňa BJB v Ružomberku
- 6.12. – STR: 16.30 hod.: služby Božie v Domove dôchodcov Nádej v Likavke

- 7.12. – ŠTVR: 18.00 hod.: adventná večiereň – zborová sieň ev. fary
9.12. – SO: 8.30 hod. predvianočné upratovanie kostola
10.12. – II. adventná NE: 10.00 hod.: služby Božie;
*po ich skončení (asi o 11.00 hod.): **spoveď a VP***
10.12. – II. adventná NE: LISKOVÁ: 15.00 hod.: sl. Božie **so spoveďou a VP**
11.-16.12.- PO-SO: **Adventný modlitebný týždeň** – zbor. sieň fary: 18.00 hod.
17.12. – III. adventná NE: 10.00 hod.: služby Božie;
*po ich skončení (asi o 11.00 hod.): **spoveď a VP***
18.12. – PO: 8.30 hod.: **spoveď a VP** v Domove dôchodcov *Nádej v Likavke*
19.12. – UT: 18.00 hod.: biblická hodina pre dospelých – zborová sieň ev. fary
21.12. – ŠTVR: 18.00 hod.: adventná večiereň – zborová sieň ev. fary
-

24.12. – IV. adventná NE: 10.00 hod.: služby Božie

24.12. – ŠTEDROVEČERNÉ SLUŽBY BOŽIE: 16.00 HOD.

25.12. – SL. BOŽIE NA 1. SLÁVN. VIANOČNÚ: 10.00 HOD.

25.12. – nešporné sl. Božie na 1. sl. vian. – EZD Lisková o 15.00 hod.

26.12. – **spoveď a VP na 2. slávnosť vianočnú: 8.45 hod.**

**26.12. – SLUŽBY BOŽIE NA 2. SLÁVNOSŤ VIANOČNÚ –
S PROGRAMOM DETÍ: 10.00 HOD.**

26.12. – sl. Božie na 2. sl. vianočnú v Domove dôchod.
v Likavke: 16.30 hod.

31.12. 2006 – Nedľa po Vianociach: 10.00 hod.: služby Božie

31.12.2006 – SILVESTER: 16.00 HOD.: SLUŽBY BOŽIE

1.1. 2007 – Nový rok: 10.00 hod.: služby Božie

6.1. 2007 – Zjavenie Krista Pána: 10.00 hod.: služby Božie

7.1.2007 – I. NE po Zj. Kr. Pána: služby Božie **so spoveďou a VP: 10.00 hod.**

14.1. 2007: NE: 10.00 hod: sl. Božie s konventom – **voľba biskupa VD ECAV**

28.1. 2007: NE: **9,30 hod.:** sl. Božie s **výročným zborovým konventom**
(dátum konania výr. konventu je predbežný)

**SRDEČNE VÁS POZÝVAME;
PRAJEME VÁM POŽEHNANÝ ADVENT, VIANOCE
A ŽIVOT V BOŽEJ PRÍTOMNOSTI V NOVOM ROKU 2007!**

DEDIČSTVO - občasník Cirkevného zboru Ev. cirkvi a. v. v Ružomberku, určený pre jeho vnútornú potrebu. **Ročník X., číslo 3/2006. Náklad:** 810 výtlačkov. **Toto číslo pripravili:** Karol Dzuriak, Miroslav Kerekréty, Zuzana Sedliaková, Martin Šefranko – zodp. redaktor. **Redakcia:** Ev. a. v. farský úrad, A. Bernoláka 11, 034 01 Ružomberok, **tel.: 044/432 21 98; e-mail: jonki@bb.telecom.sk; http://ecavrbk.szm.sk. Nepredajné.** Pre orientáciu tých, ktorí chcú svoj zborový časopis podporiť: **náklady na výtlačok sú 20,- Sk.** Za dary na tlač občasníka vám vopred **úprimne ďakujeme.** **Uzávierka** tohto čísla bola 23. novembra 2006.

Od:

EVANJELICKÝ A. V.

FARSKÝ ÚRAD

A. Bernoláka 11

034 01 RUŽOMBEROK

tel.: 044/4322198

e-mail: jonki@bb.telecom.sk

<http://ecavrbk.szm.sk>